

Pareltjes

infoblad van het Foto- en Documentatiecentrum Rossum
(onder auspiciën van de Dorpsraad van Rossum)
pareltjesrossum@gmail.com

nummer 17, september 2022

Verslag van een schoolreis van de openbare lagere school te Rossum

***Rossum, 29 Juli.** Eindelijk brak voor de leerlingen der hoogste twee leerjaren der o. l. school alhier de dag van Donderdag aan, zoo lang verbeid; de dag, waarop het reisje werd ondernomen, waarvoor de meeste hunner sedert geruimen tijd wekelijks hunne drie centen hadden bijgedragen.

Ditmaal ging het op Den Haag en Scheveningen af. Te kwart over zes kwamen ze onder uitgeleide van ouders, broeders of zusters ter schole bijeen om de voor hen gerequireerde voertuigen te bestijgen, die hen naar 't station Zalt-Bommel zouden brengen. Het onder de heenreis benoodigde krentebrood werd natuurlijk niet vergeten. Stond de lucht vroeg in den morgen zeer regenachtig, al spoedig brak het zonnetje door en beloofde een blijden dag, waaraan dan ook is bewaarheid geworden.

Onder zingen, lachen, uitkijken, het vragen en geven van inlichtingen en ophelderingen viel de reis niet lang. De proviand had in den trein nog den honger gestild en na aankomst werd in het station de dorst gelescht.

Aldus op een flinke wandeling toegerust, ging het langs Bezuidenhout om den Hertenkamp, langs het Korte Voorhout naar het Tournooiveld, om langs den Korten Vijverberg, voorbij het Mauritshuis, het Binnenhof te bereiken, waar de vergaderzaal der Tweede Kamer werd bezocht. Vandaar naar de Gevangenpoort, die, wat jammer was, reeds zoo druk was bezocht, dat er voor ons gezelschap toen geen toegang te verkrijgen was. Die teleurstelling werd echter spoedig vergoed, toen we langs het Noordeinde in de verte reeds het ruitersstandbeeld van Prins Willem I en naderbij ook het paleis der Koningin aanschouwden. Nu ging het langs den Hoogen Wal achter de stallen der Koningin langs naar de Anna Paulownastraat, vanwaar per tram de reis werd voortgezet naar Scheveningen.

In De Tielsche Courant van 5 augustus 1904 kon men op de voorpagina een uitvoerig verslag lezen van de schoolreis van de klassen 5 en 6 van de openbare lagere school van Rossum naar Den Haag en Scheveningen. De reis ging per trein vanaf station Zaltbommel. Daarvoor zijn de leerlingen met 'gerequireerde voertuigen' naar Zaltbommel gebracht. We zien in de tekst hoe snel de taal kan veranderen, want het woord requireren (of rekwireren) dat 'vorderen' zou betekenen, wordt in de Dikke van Dale als verouderd genoemd.

»Hè kèrel! oei, kèk doar is! wa's da? Wa doen ze doar?» waren de verbaasde uitroepen bij den eersten aanblik der zee. Spoedig dus maar het strand op, gaan zien en mee gaan doen. Al gauw werden schoenen en kousen uitgedaan en plaste het volkje mede in 't water. Genoeg had men hier nog niet van, maar toch moesten na een wjl de schoenen weer aan; de kousen niet, want straks, ja dan mocht men er weer in.

Intusschen zou men in de melkinrichting de »Sierkan» de vooraf bestelde broodjes met melk aan gaan spreken. Hierna trok men met een ommewandeling weer naar 't strand. Dezen keer speelde het water onzen gasten een leelijke poets. Schoenen en kousen, daar straks op het drooge gezet, geraakten zoo ongemerkt in 't water. Ze moesten wat hooger gebracht; maar jawel, een poosje later was het weer zoo. Toen begon men het te snappen: de vloed.

Na de Pier nog op geweest te zijn, en zijn inslag voor thuis gemaakt te hebben, ging men per stoomtram naar 's Hage terug. Met de noodige peperkoek voor onderweg en bruidsuikers voor de thuisgebleven medeleerlingen, ging het huiswaarts, even vroolijk en blij als men 's morgens was gegaan, maar ontegensprekelijk met heel wat meer en duidelijker voorstellingen en begrippen dan bij de heenreis. Afgezien nog van de pret is dat alleen genoeg om voor de kinderen een woord van dank toe te brengen aan hen, die zoo bereidwillig waren, ze naar den trein te brengen of er vandaan te halen.

De leerlingen hadden een heel jaar voor de schoolreis gespaard: wekelijks 3 cent. Er staat bij: 'de meeste hunner'. Er waren 'thuisblijvers', staat er later in het artikel. Maar hoe ging het met kinderen uit arme gezinnen? Mochten die ook mee? Je kunt die toch niet thuis laten omdat hun ouders arm zijn, zouden we tegenwoordig geneigd zijn te denken. Hun bijdrage aan de schoolreis werd wellicht door het armenfonds van de gemeente of door de diaconie betaald. Hier geeft het artikel echter geen uitsluitsel over.

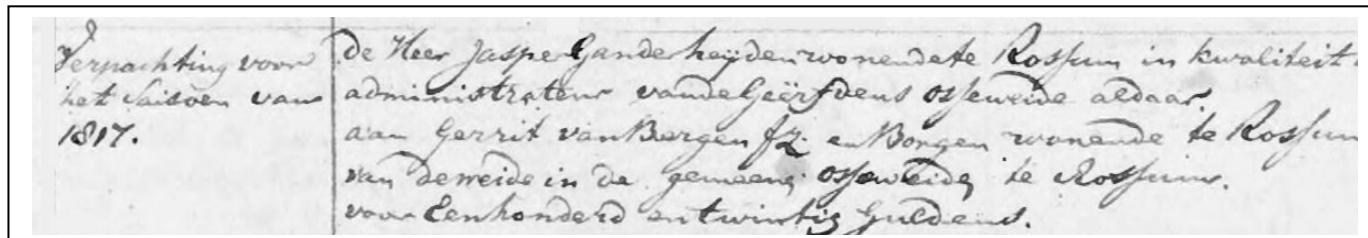
Wie de schrijver van het artikel is geweest, wordt niet vermeld, maar het is zeker iemand geweest die de schoolreis als begeleider heeft meegemaakt.

Deze foto's laten het oude stationsgebouw van Zaltbommel zien in de eerste jaren van de 20e eeuw.
Daar onder zien we de oude pier in Scheveningen uit die tijd.

Transacties (verkoop of verhuur van grond) in Rossum in 1817

Notaris Van Dieden uit Ammerzoden regelde ook zaken voor inwoners uit Rossum. Soms ging het over verpachtingen, zoals in het volgende voorbeeld uit 1817. Deze transactie is van 14 mei van dat jaar.

Er staat het volgende: De Heer Jasper Ganderheijden wonende te Rossum, in kwaliteit administrateur van de Geërfdn van de Ossewei aldaar, aan Gerrit van Bergen Fz. en Burger wonende te Rossum, van de weide in de genaamd Osseweid te Rossum, voor Eenhonderd en twintig Guldens.

n.b. Ganderheijden regelde in die tijd zaken voor veel Rossummers en voor Rossumse instellingen.